

Sygn. akt V S 2/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2013r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Beata Łapińska (spr.).

Sędziowie SO Magdalena Marczyńska

SO Mariola Mastalerz

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2013 roku w Piotrkowie Tryb.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi H. B.

na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Bełchatowie

sygn. akt IVU 171/12

postanawia:

odrzuć skargę.

UZASADNIENIE

H. B. w skardze z dnia 17 września 2013 r. wniosła o stwierdzenie, że w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Toruniu w sprawie IV P 171/12 nastąpiła przewlekłość postępowania oraz zażądała w związku z powyższym zobowiązania Sądu Rejonowego w Bełchatowie do rozpoznania sprawy w terminie 2 miesięcy od rozpoznania skargi i zasądzenia na swoją rzecz kwoty 10.000 zł.

W uzasadnieniu skargi skarżąca podniosła, iż Sąd Rejonowy w Bełchatowie wyznaczył co prawda rozprawę na dzień 23 października 2012 r. jednak na rozprawie tej postępowanie w sprawie zostało niesłusznie zawieszone. Sąd ten błędnie uznał, iż zaistniała przesłanka do zawieszenia postępowania do czasu rozstrzygnięcia decyzji administracyjnej. Skarżąca dodała, iż wniosła zażalenie na powyższe postanowienie, które jednak zostało odrzucone, gdyż było złożone wskutek zdaniem skarżącej błędnego pouczenia po terminie.

Wątpliwości w ocenie skarżącej budzi także sposób wyznaczania rozpraw. Po sprawie, która była wyznaczona na dzień 23.10.2012 r., następny termin rozprawy wyznaczono dopiero w dniu 4 lipca 2013 r.

Powyższe fakty świadczą zdaniem H. B., iż Sąd Rejonowy w Bełchatowie wielokrotnie naruszył art. 6 kpc, zgodnie z którym: „Sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy”.

Prezes Sądu Rejonowego w Bełchatowie ustosunkowując się do skargi podniósł, iż skarga dotyczy sprawy, która została prawomocnie zakończona przed wniesieniem skargi. Podniósł nadto, iż zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy (..) – skargę wnosi się w toku sprawy, tj. w sytuacji gdy sprawa się toczy. Z uwagi na to, iż po zakończeniu postępowania, którego dotyczy zarzut przewlekłości, kwestia przeciwdziałania tejże przewlekłości staje się bezprzedmiotowa.

Na podstawie akt sprawy IV P 171/12 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. ustalił następujący przebieg postępowania:

W dniu 4 czerwca 2012 r. wpłynął do Sądu Rejonowego Sądu Pracy w Bełchatowie pozew H. B.o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne i odszkodowanie.

W tym samym dniu powódka została wezwana do wskazania wartości przedmiotu sporu, tj. wynagrodzenia za okres 1 roku.

W dniu 20 czerwca powódka wskazała kwotę rocznego wynagrodzenia.

W dniu 2 lipca 2012 r. sędzia referent pozostawił pismo do decyzji przewodniczącemu.

W dniu 11 lipca 2012 r. powódka została wezwana do uiszczenia kwoty 2950 zł w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu.

W dniu 27 lipca H. B. zwróciła się do Sądu o umorzenie opłaty od pozwu, jednocześnie zmieniła wartość przedmiotu sporu na kwotę 49.500 zł.

W dniu 29 sierpnia 2012 r. sędzia referent zarządził doręczenie odpisu pozwu stronie przeciwnej i zobowiązał ją do złożenia odpowiedzi na pozew.

W dniu 23 września 2012 r. pozwany złożył odpowiedź na pozew.

W dniu 1 października 2012 r. wyznaczony został termin rozprawy na dzień 23 października 2012 r., godz. 10.30.

Na rozprawie w dniu 23 października 2012 r. powódka ostatecznie zmodyfikowała żądanie wnosząc o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy.

Postanowieniem z dnia 23 października 2012 r. wydanym na rozprawie Sąd Rejonowy w Bełchatowie zawiesił postępowania w sprawie na podstawie art. 177 par. 1 pkt 1 kpc.

W dniu 30 października 2012 r. powódka wniosła o doręczenie jej uzasadnienia tego postanowienia.

W dniu 23 listopada 2012 r. wniosła ona zażalenie na postanowienie z dnia 23 października 2012 r.

W dniu 29 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy odrzucił zażalenie jako spóźnione.

W dniu 17 grudnia 2012 r. powódka wniosła zażalenie na powyższe postanowienie.

W dniu 8 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił to zażalenie.

W dniu 19 lutego 2012 r. powódka wniosła do Sądu Rejonowego w Bełchatowie o przywrócenie jej terminu do złożenia zażalenia na postanowienie o zawieszeniu postępowania. W tym czasie akta sprawy znajdowały się w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Tryb. wraz z zażaleniem powódki. Akta sprawy zostały zwrócone Sądowi Rejonowemu w Bełchatowie w dniu 28 lutego 2013 r.

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2013 r. Sąd przywrócił powódce termin do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 23 października 2012 r.

W dniu 23 kwietnia 2013 r. powódka wniosła zażalenie na postanowienie o zawieszeniu postępowania.

Zarządzeniem z tego samego dnia zażalenie zostało przyjęte, a skarżąca wezwana do uzupełnienia braków formalnych zażalenia.

W dniu 29 maja 2013 r. powódka wniosła o podjęcie zawieszono postępowania. Do wniosku dołączyła uchwałę Zarządu Powiatu w B. o uchylenie uchwały Zarządu Powiatu o likwidacji (...) Ośrodka (...) w Ł.

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy podjął zawieszono postępowanie i w tym samym dniu zarządzeniem wyznaczył termin rozprawy na dzień 4 lipca 2013 r.

Na rozprawie w dniu 4 lipca 2013 r. strony zawarły ugodę na mocy której Pozwany (...) Ośrodek (...) w Ł. zobowiązał się do zapłacenia na rzecz powódki kwotę 18.423,90 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę w terminie 14 dni z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności, a powódka oświadczyła, iż przedmiotowa ugoda wyczerpuje jej roszczenie wobec pozwanego wynikające z niniejszego pozwu.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2013 r. Sąd umorzył postępowanie w sprawie. Żadna ze stron nie zaskarżyła powyższego orzeczenia, które stało się prawomocne z dniem 12 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Skarga jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu.

Zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu reguluje ustawa z dnia 17.06.2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz.1843 ze zmianami).

Skarga na przewlekłość postępowania sądowego jest środkiem prawnym o specyficznym charakterze. Nie służy bowiem do zaskarzania orzeczeń, lecz stwarza uczestnikom postępowania możliwość podniesienia – w toku postępowania – zarzutu naruszenia ich prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, na skutek działania lub bezczynności sądu (art. 1 ust. 1, art. 5 ust. 1 u.s.p.p.) . Jako procesowy instrument przeciwdziałania przewlekłości postępowania sądowego, skarga służy zarazem dochodzeniu od Skarbu Państwa odszkodowania za niewydanie orzeczenia sądowego w rozsądnym terminie.

Przy czym stosownie do art. 2 ust. 1 ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Rzeczywistym więc celem skargi jest przeciwdziałanie bieżącej (aktualnie trwającej) przewlekłości postępowania, a więc postępowania, które trwa. Skarga ma spowodować nadanie sprawie odpowiedniego biegu procesowego. Służy temu nie tyle samo stwierdzenie wystąpienia przewlekłości postępowania (art. 12 ust 2 ustawy), co przede wszystkim możliwość wydania sądowi rozpoznającemu sprawę zaleceń podjęcia właściwych czynności w wyznaczonym terminie, a więc doraźna interwencja przeciwdziałająca przewlekłości postępowania (por. postanowienie SN z 8 lipca 2005 r. III SPP 120/05, OSNC z 2006 r. nr 5-6 poz. 102).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.) skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Oznacza to, że skarga na przewlekłość postępowania jest dopuszczalna jedynie w toku postępowania w sprawie, której dotyczy, bowiem zasadniczym celem tej skargi jest usunięcie stanu przewlekłości i spowodowanie rozpoznania toczącej się sprawy.

W związku z tym stwierdzić należy, że niedopuszczalne jest zarówno wniesienie skargi na przewlekłość postępowania po prawomocnym zakończeniu postępowania, jak również przed jego wszczęciem.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy IV P 171/12 należy podkreślić, iż w dniu 4 lipca 2013 r. strony zawarły ugodę, wobec czego Sąd Rejonowy w Belchatowie na rozprawie w tym samym dniu wydał postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 12 lipca 2013 r. i z tą datą sprawa została prawomocnie zakończona.

Skarga na przewlekłość postępowania wpłynęła zaś po tejże dacie, tj. w dniu 17 września 2013 r., stąd też niezrozumiały jest zawarty w skardze wniosek o zobowiązanie Sądu Rejonowego do rozpoznania niniejszej sprawy w terminie 2 miesięcy od rozpoznania skargi.

Skoro zatem celem skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez zbędnej zwłoki jest przeciwdziałanie przewlekłości w czasie trwania postępowania, to po jego zakończeniu już nie „trwa” ono, a skarga nie może przeciwdziałać owej przewlekłości, co oznacza bezprzedmiotowość postępowania wywołanego jej wniesieniem (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 listopada 2007 r., II ACa 6/07; opubl. Krakowskie Zeszyty Sądowe rok 2007, Nr 12, poz. 65, Legalis). Znajduje to odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym prawomocne zakończenie postępowania sądowego przed rozpoznaniem skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki oznacza bezprzedmiotowość postępowania wywołanego jej wniesieniem (por. postanowienie SN z dnia 10.05.2006 r., III SPP 19/06, OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 11- 12, poz. 179, str. 520).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w oparciu o art. 370 kpc w zw. 397 § 2 kpc w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 cyt. ustawy orzekł jak w sentencji.